

Prehistorie en oudheid

Gebruik bron 1.

Een bewering:

Door de boodschap die Lactantius met zijn boek wil overbrengen, is de beschrijving van de behandeling van Valerianus minder betrouwbaar.

2p **2** Leg deze bewering uit.

Twee gegevens over een reliëf dat Koning Sjapoer (zie bron 1) liet aanbrengen in een rotswand vlak bij de hoofdstad van zijn rijk:

1 Het reliëf werd gemaakt naar voorbeeld van een Romeinse afbeelding van keizer Marcus Aurelius (121-180).

2 Het reliëf toonde Sjapoer te paard met Valerianus knielend voor hem.

2p **3** Geef:

- voor gegeven 1 aan welk kenmerkend aspect je daarmee kunt illustreren, en
- met gegeven 2 aan welke propagandaboodschap Sjapoer daarmee wilde overbrengen aan zijn volk.

Prehistorie en oudheid

---

bron 1

Omstreeks 316 schrijft de christelijke schrijver Lactantius het boek *De dood van de christenvervolgers*. Hierin staat over de Romeinse keizer Valerianus¹⁾:

Nadat hij [Valerianus] door de Perzen gevangen was genomen, verloor hij niet alleen de macht die hij zo grenzeloos had uitgeoefend, maar ook de vrijheid waarvan hij anderen had beroofd. Hij sleet de rest van zijn leven in de meest verachtelijke slavernij. Want telkens wanneer Sjapoer, de Perzische koning die hem gevangen had genomen, in zijn rijtuig of op zijn paard wilde stappen, beval hij de Romein om te knielen en zijn rug te presenteren. Als hij dan zijn voet op de schouders van Valerianus zette, zei hij vervolgens met een afkeurende glimlach: "Dít is hoe het is, en niet wat de Romeinen in stenen of muren graveren."

noot 1 Keizer Valerianus (ca. 200 - ca. 260) laat tijdens zijn regeerperiode christenen vervolgen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.